

Utvärdering Utbildningssatsning inom energi- och klimatrådgivning

Utbildningssatsning maj–november 2024

De kommunala energi- och klimatrådgivarnas (EKR) kompetens är avgörande för god rådgivning. Därför har de regionala utvecklingsledarna (RUL) i arbetsgruppen för utbildning, en av sammanlagt fem arbetsgrupper, arrangerat en digital utbildningsserie för landets 148 rådgivare. Fem utbildningstillfällen om 60 minuter vardera genomfördes i samband med Energimyndighetens informationstillfällen, Town Hall. Syftet med arbetsgruppen för utbildning är att skapa goda förutsättningar för nya och

befintliga EKR att förvalta och utveckla sin kompetens. Arbetet faller inom ramen för RUL:s uppgift "Metodutveckling och uppföljning", och det övergripande målet är att utveckla och implementera nya verktyg och arbetssätt för en rådgivning som är mer samhällsekonomisk och effektiv.

I följande sammanställning kan du läsa resultat, citat och omdömen från enkätutvärderingen av utbildningsserien.

Kompetensutveckling ger en trygg grund att stå på

Energi- och klimatområdet förändras i en rasande takt. Det kan vara en utmaning att hålla jämna steg med nya tekniker, lagar och EU-direktiv. Dessutom kan förutsättningar som svängningar på elprismarknaden med kort varsel kraftigt öka efterfrågan på rådgivning. Relevant utbildning kan hjälpa rådgivarna fylla kunskapsluckor och hänga med i den snabba utvecklingen.

– *Utbildningarna har också en annan viktig funktion. De bekräftar många gånger det vi redan vet, eller tror oss veta. Det ger en styrka och kvalitet i rådgivningen och gör att jag slipper känna osäkerhet eller hänvisa den rådsökande vidare, säger Peter Rosengren, energi- och klimatrådgivare i kommunerna Lerum och Partille.*

För Peter Rosengren har den digitala utbildningsserien varit ett välkommet inslag i höstens arbetsschema. "Mycket av det vi fått höra på utbildningarna har gjort mig säkrare i rådgivningen. Det händer väldigt mycket på energimarknaden och det är lätt att missa något", säger han.

Peter Rosengren har arbetat som energi- och klimatrådgivare i Lerums kommun sedan 2009, och sedan 2024 även i Partille kommun. Löpande kompetensutveckling är en nyckel till att lyckas i rollen och därför, menar han, är möjligheten till utbildning med kunniga föreläsare uppskattad.

– Det snurrar snabbare än tidigare inom energiområdet. Det kan exempelvis handla om värmepumpar, solceller och batterier, och någonting vi nu bör ha med oss i rådgivningen är brandsäkerheten kring den nya tekniken, säger Peter Rosengren.

Inspelning underlättar

Den nationella satsningen på en digital utbildningsserie är unik för 2024. Tack vare att innehållet spelats in och finns tillgängligt har Peter Rosengren kunnat ta del av alla fem utbildningstillfällen.

– Frågor om exempelvis energigemenskaper är ganska ovanliga i våra kommuner, och det är guld värt att kunna gå tillbaka till en viss utbildning och lyssna på detaljerna ett par, tre gånger. Det gör jag ibland, säger han.

Behov av mer kunskap

Peter Rosengren deltar gärna i fler utbildningar.

– Det är en utmaning att hålla sig uppdaterad, men samtidigt roligt när det kommer frågor om ny teknik, säger han. Jag ser ett behov av mer kunskap om hur man i praktiken kan styra och reglera befintliga värmesystem, värmepumpar och ventilationssystem för att tackla effekttaxor och höga timpriser på el.

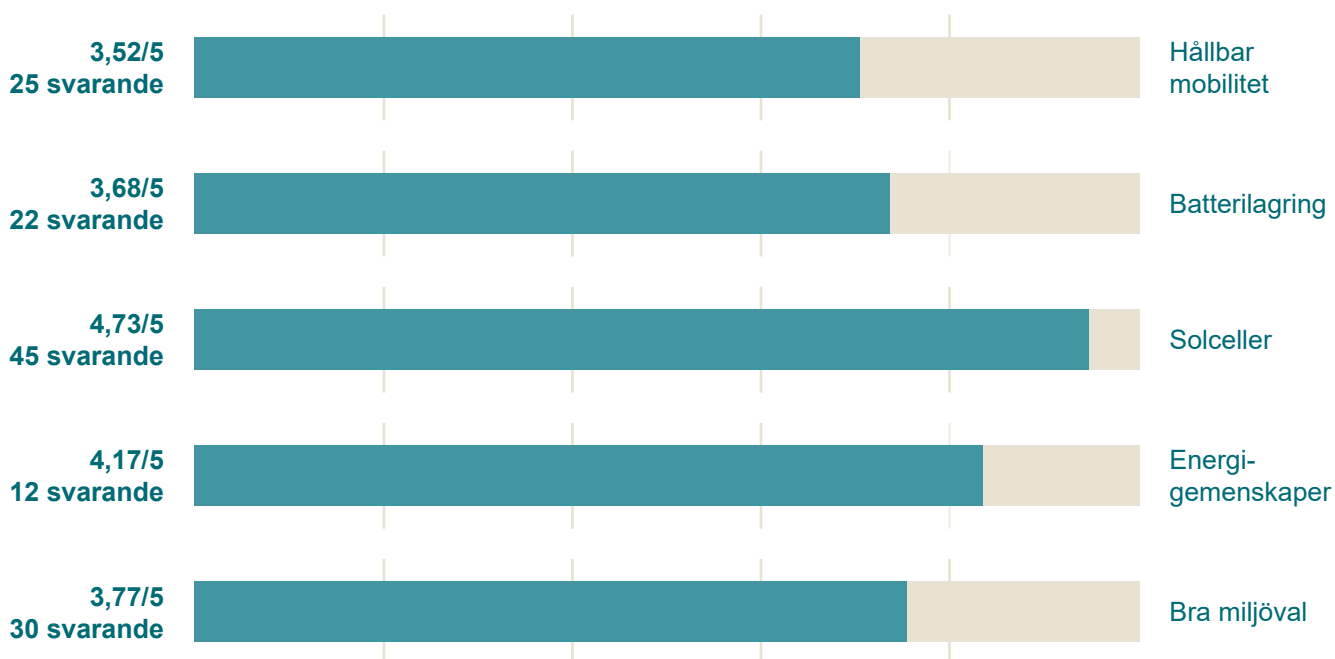
Tidslinje över utbildningstillfällen

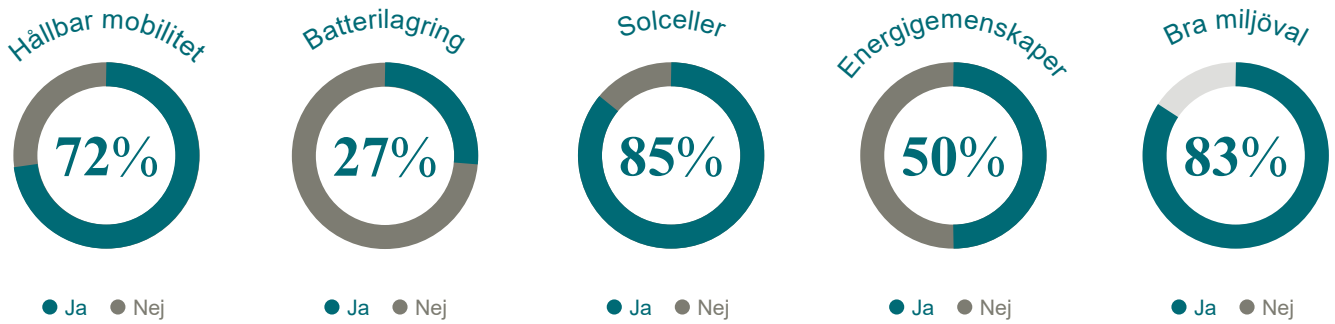
Utbildningsinnehåll och föreläsare

De fem utbildningstillfällena genomfördes under perioden maj–november 2024. De har handlat om **hållbar mobilitet med fokus på boende i småhus** (maj), med Håkan Johansson, forskare och konsult från Trivektor Traffic. **Batterilagring av el från solceller på villa** (juni), med Georgios Foskolos och Elin Larsson från Energimyndigheten. **En teknisk fördjupning i solceller** (september), med energi- och klimatrådgivare Christoffer Larsson från Falun. **Energigemenskaper** (oktober), med Magnus Jennerholm från Energicentrum Gotland, Pierre Ståhl från Energikontor Syd samt Tula Ekengren från Energimyndigheten. Och **Bra miljöval** (november), med Sara Widman och Linna Andersson från Naturskyddsföreningen.

Genomsnittliga utbildningsomdömen

Var tiden för frågor tillräcklig?

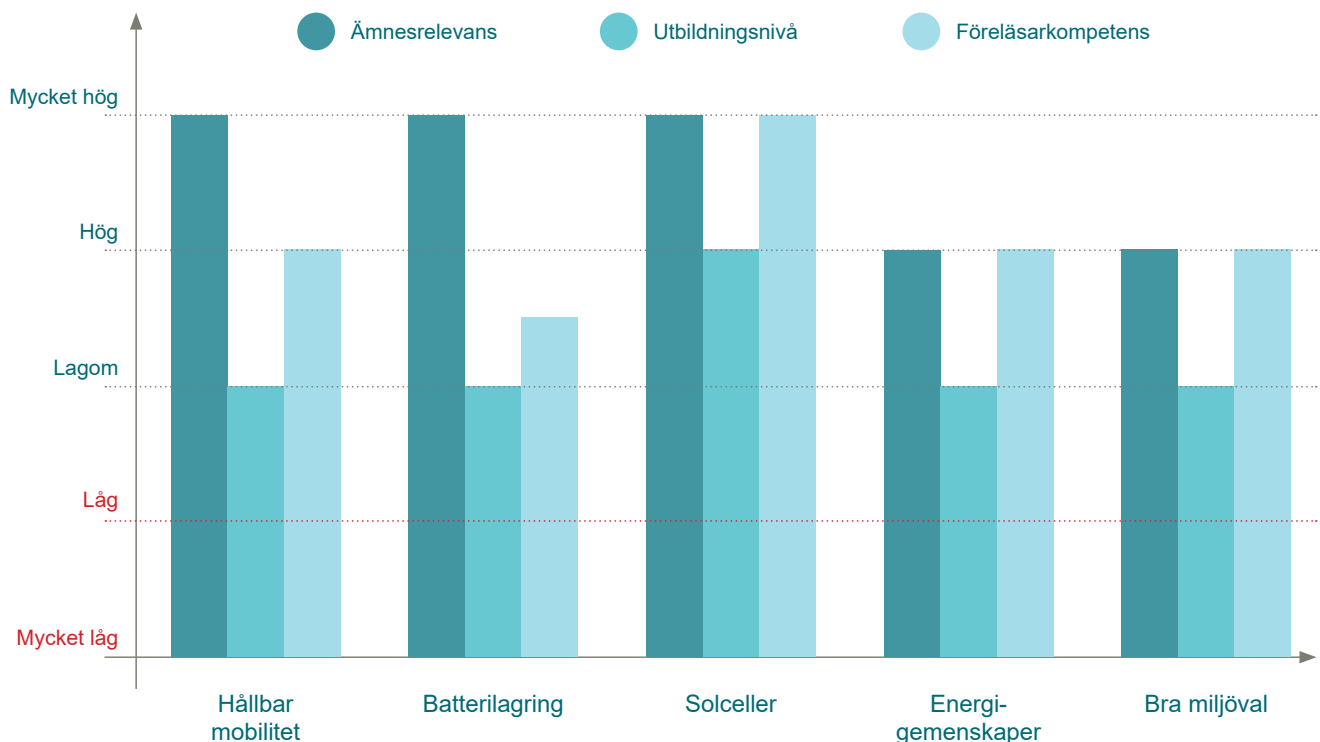
Det mest användbara utbildningsinnehållet

För samtliga utbildningar räknar de svarande "helhetsperspektivet" till det mest användbara utbildningsinnehållet. Inom **Hållbar mobilitet** anser de även ekonomiska jämförelser mellan fordonsslag, energipartips och externa rapporter som mest användbart. Inom **Batterilagring** var skatteregler mest användbart. Inom **Solceller** anger de svarande nulägesanalys och inom **Energigemenskaper** anger de en jämförelse mellan Sverige och andra länder. Och på den sista utbildningen, **Bra miljöval**, räknar de svarande kännedom om hur föreningar kan söka stöd från energifonden som mest användbart.

Övriga utbildningsomdömen

I enkätundersökningarna uppmanades de svarande att ge bedömningar på utbildningarnas ämnesrelevans och utbildningsnivå samt föreläsarens kompetens. Svartalternativen för respektive omdöme är:

- "Mycket låg".
- "Låg".
- "Lagom".
- "Hög".
- "Mycket hög".

Önskemål om framtida utbildning

Inom ramen för enkätutvärderingen av den digitala utbildningsserien har energi- och klimatrådgivare även besvarat frågor om önskemål om framtida utbildningar.

Konkreta verktyg

Sammanfattningen av de inskickade svaren pekar på ett behov av fördjupade och mer praktiskt inriktade utbildningar. Många respondenter uttrycker önskemål om konkreta verktyg som de kan tillämpa direkt i det dagliga arbetet. De önskar stärka kompetensen som behövs för att möta de tekniska och marknadsmässiga utmaningar som exempelvis effekthantering, batterilagring och smart styrning innebär.

Erfarenhetsutbyte med praktiska exempel

Respondenterna uttrycker också önskemål om interaktiva och inkluderande utbildningar med praktiska exempel och möjlighet att arbeta med verkliga frågeställningar från sina uppdrag.

Relevant lagstiftning

Förutom tekniska lösningar och styrsystem efterfrågas även utbildningar som kan ge djupare förståelse för relevanta lagar och regler inom energi- och klimatområdet.

Fördjupad kunskap

I en dryg fjärdedel av alla enkätsvar efterfrågar respondenterna mer fördjupad kunskap och mer teknisk kunskap.

Målgruppsanpassad rådgivning

Enkätsvaren visar på ett behov av utbildningar som kombinerar tekniskt djup med praktiska tillämpningar och bredare förståelse för de externa faktorer som påverkar rådgivning och beslutsfattande. Respondenterna efterfrågar också utbildningar som är anpassade efter de specifika behov och utmaningar som rådgivare möter i olika typer av verksamheter, så att de får rätt verktyg för att hjälpa rådsökande i olika branscher.

Mest efterfrågade utbildningsämnen

Effekthantering och effekttariffer

Smart styrning och smarta hem

Batteri- och energilagring

Företagsrådgivning

Automation

Energiberedskap inför kriser och oförutsedda händelser

Kommentarer från enkätsvarande

Vilken utbildning har du fått ut mest av?

Solceller. Området var mycket bra presenterat och jag fick ett par aha-upplevelser, även om det är ett område där jag har goda kunskaper.

Många har gett mig bra information på olika sätt, det kan vara för att det är kompetenta föreläsare som inspirerar.

Jag gillar verkligen att vi pratar hållbar mobilitet. Samtidigt kan jag tycka att vi just nu behöver mer utbildning om energiberedskap och företagsrådgivning.

Hur kan vi förbättra utbildningarna?

Mer fördjupad utbildning, med kunskap fångar man enklare företagarnas intresse.

Möjlighet att variera lite mer när det gäller tidsåtgång beroende på innehållet. Gärna några fysiska träffar exempelvis för genomgång av Totalmetodikern.

Låt gärna en representant för Skatteverket komma och förtydliga frågan om skatteavdrag för grön teknik kontra stödtjänster.

Generella omdömen

Väldigt bra utbildning med många bra delar som jag kommer ha mycket användning för.

Så bra! Bästa utbildningen och föreläsaren på flera år! Tack! Bra att den spelades in, ska se den igen.

Hade önskat ett större fokus på miljökonsekvenserna. Det är ju en parameter vi som klimatrådgivare också bör lyfta.

Supertack, uppskattar jättemycket att ni ger oss bra utbildningar, det är bra för då likriktar vi vår information till rådsökande.

En utbildning skulle behöva längre tid och ge möjlighet för diskussioner och övningar.

Kanske kan en idé vara att skicka ut inläsningsmaterial till alla inför utbildningen. Då kan själva föreläsningen användas till att gå in lite mer på detaljer.

Tack från oss!

De regionala utvecklingsledarna för den kommunala energi- och klimatrådgivningen i Sverige är indelade i fem arbetsgrupper. Arbetsgruppen för utbildning arrangerade den digitala utbildningsserien som genomfördes under maj-november 2024, och Energikontoret i Mälardalen och Energikontor Norr har genomfört och sammanställt den efterföljande enkätundersökningen.

Med vänliga hälsningar,

Maria Olsson, regional utvecklingsledare på Energikontor Väst, Peter Adolfsson, regional utvecklingsledare på Energikontoret i Mälardalen, Matilda Rova, regional utvecklingsledare på Energikontor Norr, Daniel Ekström, regional utvecklingsledare på Energikontor Värmland, Johanna Wallin, nationellt kommunikationsstöd på Energikontor Syd och Nils Ahlén, representant för Energimyndigheten.

